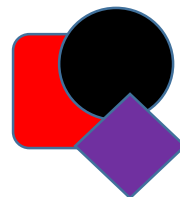

دانش‌بنیان شدن شرکت‌ها به چه معناست؟

شاید این روزها اکثر افرادی که به دنبال راه‌اندازی کسب‌وکاری هستند واژه **دانش‌بنیان** را زیاد شنیده باشند و شاید بیشتر افراد تحصیل کرده‌ای که شرکتی را با هدف تجاری‌سازی ایده خود ثبت کردند و مشغول به فعالیت هستند نیز عبارت «برو شرکت رو دانش‌بنیان کن» را به دفعات از دوستان و مشاوران خود شنیده باشند. در این گزارش قصد داریم به تعریف این شرکت‌ها بپردازیم و شرایط، قوانین و الزاماتی که به موجب آن شرکت‌ها می‌توانند ماهیت شرکت خود را به صورت دانش‌بنیان ثبت نمایند را بررسی نماییم و در نهایت اینکه اساساً این عنوان، چه نفعی برای شرکت‌ها خواهد داشت. پس با ما همراه باشید :

- [دانش‌بنیان به چه معناست و اقتصاد دانش‌بنیان چه ویژگی‌هایی دارد؟](#)
- [شرکت‌های دانش‌بنیان به چه شرکت‌هایی گفته می‌شود؟](#)
- [انواع شرکت‌های دانش‌بنیان](#)
- [چطور شرکت را دانش‌بنیان ثبت کنیم؟](#)
- [معیارهای عمومی و اختصاصی برای دانش‌بنیان شدن شرکت‌ها](#)
- [احراز صلاحیت دانش‌بنیان بودن شرکت، چه مزایایی خواهد داشت؟](#)

دانش‌بنیان به چه معناست و اقتصاد دانش‌بنیان چه ویژگی‌هایی دارد؟

دانش‌بنیان بودن یعنی تولید خلاقیت بیشتر و ایجاد مدل‌های کسب‌وکاری که تا پیش از این وجود نداشته‌اند. شرکت دانش‌بنیان یعنی نیروی فکر و خلاقیت فرد یا گروه و هیچگاه نباید معادل یک ساختار کارخانه‌ای قرار گیرد. شرکت‌های بزرگ و دانش‌بنیان دنیا لزوماً کارخانه و خط تولید ندارند ولی متأسفانه در کشور ما هنوز به این مقوله به عنوان تولید و خط تولید نگاه می‌شود. یکی از ارکان اقتصاد دانش‌بنیان، تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان یا نهادهای واسط تجاری‌سازی است که به وسیله آنها بتوانیم این نوع از اقتصاد را در کشور نهادینه کنیم. رشد در این نوع خاص

از اقتصاد، بر پایه مواد خام و فروش ذخایر و منابع طبیعی نیست، بلکه با تکیه بر تفکرات، ایده‌ها و دانش جدید بیرون آمده از دل دانشگاه، صنعت متحول می‌گردد. یعنی دانش منبع اصلی ایجاد ارزش افزوده محسوب خواهد شد. با توجه به این که یکی از عوامل اساسی رشد تولید سرانه‌ی ملی، اقتصاد دانش‌بنیان و بنگاه‌های اقتصادی مرتبط با آن است، یکی از راهکارهای اساسی خودکفایی پایدار در محصولات استراتژیک، ارتقای فناوری و افزایش بهره‌وری عوامل تولید از طریق توسعه‌ی شرکت‌های دانش‌بنیان است. یکی از اساسی‌ترین زیرساخت‌ها و پیش‌نیازهای تحقق این استراتژی، سرمایه‌ی انسانی خلاق، نوآور و دانشی است که با توجه به ترکیب جمعیتی کشور ایران و جمعیت بالای جوانان تحصیل‌کرده و نیروی انسانی به عنوان بزرگ‌ترین و باارزش‌ترین سرمایه‌ی کشور، محسوب خواهد شد.

شرکت‌های دانش‌بنیان به چه شرکت‌هایی گفته می‌شود؟

بر اساس یک تعریف ساده شرکت‌هایی که با تکیه بر دانش فنی و تخصصی خود، ایده‌ها و نوآوری‌های جدید را به تکنولوژی تبدیل می‌کنند به نوعی شرکت‌های دانش‌بنیان نام می‌گیرند. در حقیقت این شرکت‌ها حلقه واسطه بین ایده و تکنولوژی هستند که می‌توانند ایده‌ها را در مسیر رسیدن به تکنولوژی هدایت کنند و اگر در جامعه‌ای شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی از دانش اختصاصی برای ایجاد ارزش افزوده تلاش کنند، اقتصاد را به یک اقتصاد دانش‌بنیان تعبیر می‌کنند. با توجه به شرایط سیاسی و اقتصادی کشور ما، تقریباً از سال ۱۳۸۱ به طور جدی مباحث مربوط به اینگونه شرکت‌ها و تأثیر آنها در تبدیل اقتصاد ایران به یک اقتصاد دانش‌بنیان مطرح شد. در یک تعریف دقیق‌تر از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان بنا بر ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی، می‌توان اینطور بیان کرد که شرکت دانش‌بنیان، شرکت یا موسسه‌ی خصوصی و یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل طراحی و تولید کالا و خدمات در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده‌ی فراوان به ویژه در تولید نرم‌افزارهای مربوط تشکیل می‌شود.

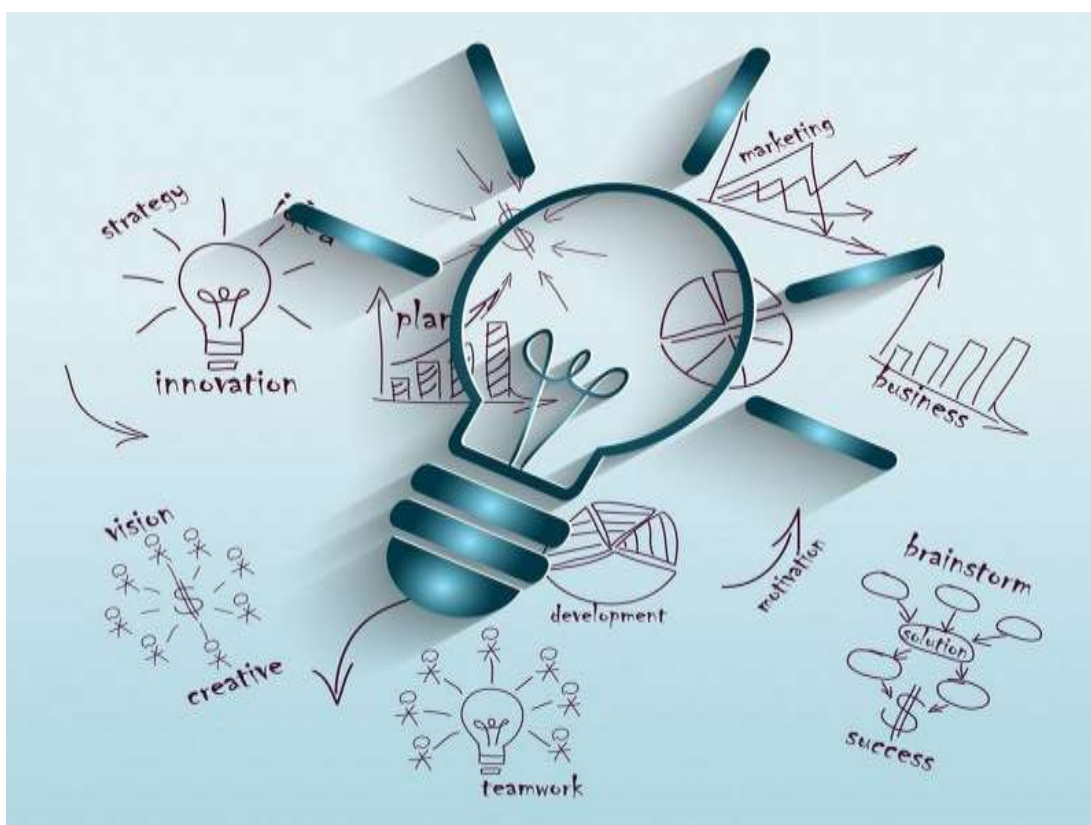
اهداف کلی شرکت‌های دانش‌بنیان

- جذب و تبدیل ایده‌ها به محصول و مشاغل پایدار؛
- هم‌افزایی علم و ثروت (تجاری‌سازی علم و دانش)؛
- تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی و تحقیقاتی؛
- توانمندسازی دانش‌آموختگان به منظور ورود به فضای کسب‌وکار؛
- حمایت، هدایت و سمت‌دهی در جهت نوآوری‌ها و تولید فناوری‌های برتر؛
- ایجاد زمینه برای به‌کارگیری هرچه بیشتر توانمندی‌های دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی در جامعه؛
- ترغیب متخصصین، نوآوران، مخترعان، اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی برای فعالیت‌های بیشتر در رفع نیازهای جامعه برای ترویج فرهنگ تجاری‌سازی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی؛
- تشویق بنگاه‌های اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی به بهره‌گیری از یافته‌های پژوهشی و فناوری‌های شکل یافته در مراکز پژوهشی؛
- ارتقای فرهنگ عمومی کارآفرینی.

زمینه‌های فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان

- انجام پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای؛
- ارائه خدمات تخصصی و مشاوره‌ای (خدمات علمی، تحقیقاتی و فنی)؛
- تولید محصولات با فناوری نوین (توسعه فناوری)؛
- انجام خدمات نظارتی بر پروژه‌های پژوهشی، اجرایی و مشاوره‌ای؛
- ارائه‌ی خدمات توسعه‌ی کارآفرینی؛
- ایجاد مراکز رشد و خدمات ایجاد و توسعه‌ی کسب‌وکار؛
- ارائه‌ی خدمات توسعه‌ی محصول جدید؛
- ارائه‌ی خدمات ایجاد و توسعه‌ی خوشه‌های کسب‌وکار؛
- تشخیص فرصت‌های کارآفرینی؛

- انجام خدمات توسعه‌ی فناوری؛
- انجام خدمات ورود کسب‌وکارها به بازار بین‌الملل و جهانی کردن آن‌ها؛
- برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های توسعه‌ی کارآفرینی در سطوح ملی، منطقه‌ای و محلی.

انواع شرکت‌های دانش‌بنیان

به صورت کلی شرکت‌های دانش‌بنیان بر اساس سطح فناوری، تسلط بر دانش فنی و اینکه در مرحله تولید نمونه‌ی آزمایشگاهی قرار گرفته باشند یا خیر، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. بر اساس ماده ۱ [آیین‌نامه ارزیابی و تشخیص شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان](#)، کالا و خدماتی که شرایط ذیل را داشته باشند به عنوان کالا و خدمات دانش‌بنیان مورد تأیید کارگروه ارزیابی خواهند بود:

- از منظر کارگروه ارزیابی، سطح فناوری بالا به این معنی است که دانش فنی و طراحی ساخت نمونه آزمایشگاهی یا صنعتی، دارای پیچیدگی فنی بوده و به راحتی قابل کپی‌برداری نباشد و کسب آن سطح از فناوری نیازمند تحقیق و توسعه یک تیم خبره باشد و جزو اصلی‌ترین موانع ورود دیگر شرکت‌ها به بازار محسوب شود. ضمناً سطح فناوری می‌بایست منجر به ایجاد بخش عمده ارزش افزوده محصول، شده باشد.

- تسلط بر دانش فنی، بدین معنی است که دانش فنی طراحی کالا، خدمات و فرایندهای تولید از طریق موارد ذیل کسب شده باشد. به صورت داخلی در شرکت توسعه داده شده باشد و یا پس از کسب آن از شرکت‌های بیرونی در داخل شرکت تغییرات اساسی در آن ایجاد کرده باشد و یا به صورت کامل از طریق فرایند مهندسی معکوس به دست آمده باشد.
- در مرحله تولید بودن، به این معنی است که کالاها بایستی حداقل در حد نمونه آزمایشگاهی تولید شده باشند و از طرف دیگر اگر شرکتی هستید که خدمات دانش‌بنیان ارائه می‌کنید، می‌بایست اسناد فروش خود را جزو مستندات، در اختیار ارزیابان قرار دهید.